

STANOVY OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA

Iniciatíva Racio

Článok 1

Názov a sídlo

- 1.1 Názov občianskeho združenia: Iniciatíva Racio (ďalej len „IR“ alebo „združenie“).
- 1.2 Sídlo občianskeho združenia: Lúčna 203/3, Ždaňa, Košice-okolie, 044 11, Slovenská republika.
- 1.3 Na účely medzinárodnej komunikácie združenie používa cudzojazyčný názov „Initiative Ratio“.
- 1.4 Združenie sa zakladá na dobu neurčitú.

Článok 2

Základné ustanovenia

- 2.1 Združenie je dobrovoľným, nezávislým, nepolitickým a neziskovým občianskym združením založeným podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov. Združenie je právnickou osobou.
- 2.2 Združenie združuje talentovanú mládež, zastupuje jej názory a podnecuje záujem o rozvoj stredoškôľakov, vysokoškôľakov i širokej verejnosti. Vnútorne pomery, organizáciu a fungovanie združenia upravujú tieto stanovy (ďalej len „stanovy“).
- 2.3 Členom združenia sa môže stať:
 - fyzická osoba, ktorá dovŕšila vek 15 rokov, je bezúhonná a má spôsobilosť na právne úkony v rozsahu potrebnom na výkon práv a povinností člena; osoba mladšia ako 18 rokov sa môže stať členom len s písomným súhlasom svojho zákonného zástupcu,
 - právnická osoba, ktorá je riadne založená a vznikla podľa právneho poriadku Slovenskej republiky alebo podľa právneho poriadku iného štátu.
- 2.4 Za bezúhonnú sa na účely týchto stanov považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin. Členstvo nie je podmienené štátnym občianstvom ani miestom trvalého pobytu, resp. sídla.

- 2.5 Združenie nezriaďuje organizačné jednotky, ktoré by konali vo svojom mene.
- 2.6 Stanovy možno meniť a dopĺňať výlučne spôsobom podľa článku 9 týchto stanov.

Článok 3

Ciele a činnosť združenia

3.1 Cieľom združenia je najmä:

- podpora a rozvoj popularizácie vedy pre širokú verejnosť,
- podpora a rozvoj výskumu a vývoja vo vede a technike,
- podpora vypracovávania odborných štúdií,
- vytváranie podmienok na realizáciu nových projektov,
- podpora účasti na amatérskych i profesionálnych súťažiach,
- podpora vzdelávania v environmentálnej oblasti a ochrany životného prostredia,
- organizovanie výletov, táborov a víkendových pobytov pre deti, mládež i širokú verejnosť,
- podpora spolupráce subjektov zameraných na prácu s deťmi a mládežou,
- podpora spoločenskej komunikácie detí a mládeže,
- združovanie odborníkov s cieľom zlepšiť vzájomnú informovanosť a spoluprácu,
- rozvoj kreatívneho talentu detí, mládeže a dospelých,
- rozvoj pracovných schopností mládeže,
- podpora vzdelávania a výchovy detí a mládeže vrátane napomáhania pri organizácii súťaží,
- podpora publikačnej činnosti,
- podpora a iniciovanie spolupráce osôb a subjektov so záujmom o rozvoj vzdelávania.

3.2 Na naplnenie týchto cieľov združenie najmä:

- popularizuje vedu inovatívnym spôsobom na Slovensku i v zahraničí,
- organizuje podujatia pre aktívnu mládež i širokú verejnosť za účelom popularizácie vedy,

- pomáha talentovaným jednotlivcom a tímom dosahovať akademické úspechy,
- publikuje odborné štúdie a články vytvorené v rámci združenia,
- združuje talentovanú mládež a širokú verejnosť za účelom vzdelávania a zvyšovania osvetu vo vedeckých disciplínach.

Článok 4

Členstvo v združení

- 4.1 Členstvo v združení je dobrovoľné, nezastupiteľné a neprevoditeľné.
- 4.2 Členom združenia sa môže stať fyzická alebo právnická osoba, ktorá spĺňa podmienky podľa bodu 2.3 a písomne vyjadrí súhlas s týmito stanovami.
- 4.3 Členstvo vzniká dňom schválenia písomnej žiadosti o členstvo vedením združenia. Súčasťou prijímacieho konania je vstupný pohovor. Na vznik členstva nie je právny nárok.
- 4.4 Členovia združenia sú povinní rešpektovať rozhodnutia a pokyny vedenia združenia vydané v súlade s týmito stanovami.
- 4.5 Člen združenia má právo:
 - podieľať sa na činnosti združenia,
 - voliť a byť volený do orgánov združenia,
 - obracať sa na orgány združenia s námetmi a pripomienkami a žiadať o stanovisko,
 - byť informovaný o činnosti a o rozhodnutiach orgánov združenia.
- 4.6 Člen združenia je povinný:
 - dodržiavať stanovy a interné predpisy združenia,
 - napomáhať pri plnení cieľov združenia a aktívne sa podieľať na jeho činnosti,
 - podľa svojich možností a schopností pomáhať orgánom združenia,
 - platiť členské príspevky v súlade s interným predpisom združenia,
 - chrániť a zveľaďovať majetok združenia.
- 4.7 Členstvo v združení zaniká:

- vystúpením – dňom doručenia písomného oznámenia člena o vystúpení predsedovi alebo kancelárovi združenia, prípadne dňom ústneho vyhlásenia na sneme zaznamenaného v zápisnici,
- úmrtím fyzickej osoby alebo zánikom právnickej osoby,
- zrušením združenia,
- vylúčením podľa bodu 4.8.

4.8 O vylúčení člena rozhoduje vedenie združenia, ak člen napriek predchádzajúcemu písomnému upozorneniu opakovane porušuje povinnosti člena, ak je bez ospravedlnenia dlhodobo nečinný alebo ak svojím konaním závažne poškodzuje dobré meno združenia. Rozhodnutie o vylúčení sa členovi doručuje písomne spolu s odôvodnením. Člen sa proti nemu môže do 15 dní od doručenia odvolať na snem, ktorý rozhodne s konečnou platnosťou; do rozhodnutia snemu je výkon práv člena pozastavený.

Článok 5

Orgány združenia

5.1 Orgánmi združenia sú:

- najvyšší orgán – Snem IR (ďalej len „snem“),
- štatutárny orgán – Predseda IR (ďalej len „predseda“),
- Kancelár IR (ďalej len „kancelár“),
- Vedenie IR (ďalej len „vedenie“).

5.2 Vedenie tvoria predseda, kancelár, člen vedenia vedeckej časti a člen vedenia popularizačnej časti (ďalej jednotlivo aj „člen vedenia“). Združenie tvoria členovia jeho orgánov a ostatní členovia združenia.

5.3 Snem ako najvyšší orgán:

- schvaľuje stanovy, ich zmeny a doplnenia,
- volí a odvoláva predsedu a kancelára,
- schvaľuje plán činnosti, výročnú správu, rozpočet a správu o hospodárení,
- rozhoduje o odvolaní člena proti rozhodnutiu o vylúčení,
- rozhoduje o zrušení združenia dobrovoľným rozpustením alebo zlúčením s iným občianskym združením,
- rozhoduje o ďalších otázkach, ktoré si vyhradí do svojej pôsobnosti.

- 5.4 Snem tvoria všetci členovia združenia. Snem je uznášaniaschopný, ak je na jeho zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov. Ak snem nie je uznášaniaschopný ani 30 minút po určenom začiatku, predseda zvolá náhradný snem s totožným programom, ktorý je uznášaniaschopný za účasti najmenej jednej tretiny všetkých členov.
- 5.5 Ak tieto stanovy neustanovujú inak, snem rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných členov. Každý člen má jeden hlas; za člena, ktorý je právnickou osobou, hlasuje jej štatutárny orgán alebo ním písomne splnomocnená osoba.
- 5.6 Predseda ako štatutárny orgán zabezpečuje a riadi činnosť združenia v období medzi jednotlivými zasadnutiami snemu.
- 5.7 Predseda koná v mene združenia navonok samostatne tak, že k svojmu menu a funkcii pripojí názov združenia a vlastnoručný podpis.
- 5.8 Predsedu volí a odvoláva snem. Mandát predsedu vzniká zvolením väčšinou hlasov prítomných členov na sneme.
- 5.9 Kancelára volí a odvoláva snem. Mandát kancelára vzniká zvolením väčšinou hlasov prítomných členov na sneme.
- 5.10 Člena vedenia vedeckej časti a člena vedenia popularizačnej časti vymenúva a odvoláva kancelár na návrh predsedu.
- 5.11 Predseda:
- reprezentuje združenie navonok i dovnútra,
 - určuje strategickú víziu združenia,
 - radí sa s kancelárom,
 - podieľa sa na schvaľovaní členstva,
 - navrhuje kandidátov na členov vedenia,
 - schvaľuje alebo zamieta návrhy členov vedenia,
 - koordinuje aktivity združenia,
 - vydáva interné predpisy združenia.
- 5.12 Kancelár:
- prideluje úlohy členom združenia a kontroluje ich plnenie,
 - môže vyhlásiť referendum v otázke smerovania združenia a určiť jeho termín,

- určuje termín volieb do orgánov združenia,
- vymenúva členov vedenia na návrh predsedu,
- môže na základe písomného odôvodneného rozhodnutia pozastaviť členstvo najviac na 2 roky; počas pozastavenia členovi nepatrí právo voliť a byť volený, pričom proti rozhodnutiu sa člen môže do 15 dní odvolať na snem,
- zastupuje predsedu v jeho neprítomnosti.

5.13 Člen vedenia vedeckej časti a člen vedenia popularizačnej časti:

- riadi príslušnú časť združenia a zodpovedá za jej smerovanie,
- motivuje členov pôsobiacich v príslušnej časti združenia,
- komunikuje a radí sa s kancelárom, prípadne s predsedom,
- predkladá predsedovi a kancelárovi návrhy na zlepšenie činnosti združenia,
- sprostredkúva vedeniu žiadosti o členstvo v združení,
- v prípade sťažností členov bezodkladne informuje predsedu alebo kancelára s cieľom predísť vzniku sporov.

5.14 Funkčné obdobie predsedu, kancelára a členov vedenia je 3 roky. Opätovné zvolenie alebo vymenovanie je možné. Po uplynutí funkčného obdobia vykonávajú svoju funkciu až do zvolenia alebo vymenovania nástupcu.

5.15 Funkcia predsedu a kancelára zaniká:

- uplynutím funkčného obdobia,
- vzdaním sa funkcie,
- odvolaním snemom nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov,
- zrušením členstva v združení,
- právoplatným odsúdením za úmyselný trestný čin,
- smrťou.

5.16 Vzdanie sa funkcie sa vykonáva písomne a obsahuje:

- meno a priezvisko,
- adresu trvalého pobytu,
- vyhlásenie o vzdaní sa funkcie,
- odôvodnenie,
- deň, ku ktorému sa člen funkcie vzdáva,
- dátum a vlastnoručný podpis.

- 5.17 Funkcia zaniká dňom uvedeným vo vzdaní sa funkcie, najskôr však dňom jeho doručenia kancelárovi; ak sa funkcie vzdáva kancelár, doručuje sa predsedovi.
- 5.18 Ak funkcia predsedu alebo kancelára zanikne pred uplynutím funkčného obdobia, snem zvolí nového predsedu alebo kancelára najneskôr do 60 dní. Do jeho zvolenia vykonáva pôsobnosť predsedu kancelár a pôsobnosť kancelára predseda.

Článok 6

Zásady hospodárenia

- 6.1 Združenie hospodári s hnutelným i nehnuteľným majetkom v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- 6.2 Zdrojmi majetku združenia sú najmä:
- členské príspevky,
 - dary a príspevky od fyzických osôb,
 - dary, dotácie a granty od právnických osôb a od orgánov verejnej správy,
 - podiel zaplatenej dane z príjmov,
 - príjmy z charitatívnej reklamy,
 - výnosy z majetku združenia a iné príjmy dosiahnuté v súlade s týmito stanovami.
- 6.3 Združenie nie je založené na účel podnikania. Popri svojej hlavnej činnosti môže vykonávať doplnkovú podnikateľskú činnosť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Zisk z tejto činnosti použije výlučne na dosahovanie cieľov a zabezpečenie činnosti združenia a nesmie ho rozdeliť medzi svojich členov.
- 6.4 Výšku, splatnosť a spôsob úhrady členského príspevku určuje vedenie interným predpisom.
- 6.5 Za hospodárenie združenia zodpovedá predseda. Správu o hospodárení za predchádzajúci kalendárny rok schvaľuje snem.

Článok 7

Snem a jeho rokovanie

- 7.1 Snem zasadá najmenej dvakrát ročne. Zvoláva ho predseda písomne alebo elektronicky najmenej 10 dní pred termínom konania, pričom v pozvánke uvedie miesto, čas a program rokovania.
- 7.2 Snem sa môže konať formou:
- osobného stretnutia členov,
 - online stretnutia na vopred určenom komunikačnom kanáli združenia,
 - kombinácie oboch uvedených foriem.
- 7.3 Z rokovania snemu vyhotoví poverený člen vedenia zápisnicu, ktorú podpisuje predsedajúci a zapisovateľ. Zápisnica sa sprístupní všetkým členom najneskôr do 15 dní odo dňa konania snemu.
- 7.4 Mimoriadny snem zvolá predseda do 30 dní odo dňa, keď o to písomne požiadá kancelár alebo najmenej jedna tretina všetkých členov združenia. Ak tak predseda neurobí, mimoriadny snem zvolá kancelár.
- 7.5 Referendum vyhlasuje kancelár, ktorý zároveň určí jeho termín a znenie otázky. Referendum je platné, ak sa na ňom zúčastní nadpolovičná väčšina všetkých členov; výsledok je prijatý, ak zaň hlasuje nadpolovičná väčšina zúčastnených členov.

Článok 8

Vnútorné členenie vedenia

- 8.1 Vedenie združenia sa vnútorne člení na dve časti:
- popularizačná časť,
 - vedecká časť.
- 8.2 Obidve časti sú navzájom prepojené, spolupracujú a koordinujú svoju činnosť.
- 8.3 Popularizačná časť zabezpečuje propagáciu činnosti združenia, propagáciu študentských výskumov a podporu zakladania vedecko-popularizačných projektov. Jej cieľom je zaujať širokú verejnosť a priblížiť jej vedu.
- 8.4 Vedecká časť sa zaoberá vedeckou činnosťou združenia a pomáha členom pri jej realizácii. Jej úlohou je zároveň spájať členov s renomovanými vedcami s cieľom podporiť ich individuálne vzdelávanie.
- 8.5 Vedenie rozhoduje väčšinou hlasov všetkých svojich členov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

Článok 9

Spôsob zmeny stanov

- 9.1 Stanovy môže meniť a dopĺňať výlučne snem, a to na návrh vedenia alebo na návrh najmenej jednej tretiny všetkých členov. Zmena je prijatá, ak za ňu hlasujú najmenej tri pätiny prítomných členov.
- 9.2 Zmena stanov nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej schválenia snemom, ak snem neurčí neskorší deň. Úplné znenie stanov po zmene podpisuje predseda a kancelár.
- 9.3 Združenie je povinné písomne oznámiť zmenu stanov Okresnému úradu v sídle kraja do 15 dní od jej schválenia a pripojiť k oznámeniu znenie zmeny v dvoch vyhotoveniach.

Článok 10

Spôsob zrušenia združenia

- 10.1 Združenie sa zrušuje:
 - dobrovoľným rozpustením alebo zlúčením s iným občianskym združením na základe rozhodnutia snemu,
 - právoplatným rozhodnutím Okresným úradom v sídle kraja o jeho rozpustení,
 - z iných dôvodov ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- 10.2 O dobrovoľnom rozpustení alebo o zlúčení s iným občianskym združením rozhoduje snem najmenej dvoj tretinovou väčšinou hlasov všetkých členov.
- 10.3 Pri zrušení združenia s likvidáciou ustanoví snem likvidátora, ktorý vykoná majetkové vysporiadanie, teda vyrovnanie záväzkov a pohľadávok združenia podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
- 10.4 Po uspokojení všetkých záväzkov sa zostávajúci majetok prevedie na inú právnickú osobu so sídlom v Slovenskej republike, ktorá vykonáva obdobnú verejnoprospešnú alebo neziskovú činnosť; o jej určení rozhodne snem.

- 10.5 Zrušenie združenia oznámi likvidátor, inak predseda, Okresnému úradu v sídle kraja do 15 dní od skončenia likvidácie.

Článok 11

Prechodné ustanovenia

- 11.1 Združenie vzniká dňom jeho registrácie Okresným úradom v sídle kraja. Týmto dňom nadobúdajú tieto stanovy platnosť a účinnosť.
- 11.2 Do zvolenia predsedu a kancelára prvým snemom vykonávajú pôsobnosť orgánov združenia členovia prípravného výboru. Prvý snem sa zvolá najneskôr do 90 dní odo dňa vzniku združenia.
- 11.3 Návrh zmeny stanov sa sprístupní všetkým členom najneskôr 10 dní pred zasadnutím snemu. Každý člen má právo uplatniť k návrhu pripomienky; vedenie ich vyhodnotí a predloží snemu spolu s návrhom. Schválené znenie stanov sa sprístupní všetkým členom združenia.
- 11.4 Podrobnosti o vnútornom fungovaní združenia upravujú interné predpisy vydané vedením združenia. Interné predpisy nesmú byť v rozpore s týmito stanovami ani so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Článok 12

Záverečné ustanovenia

- 12.1 Právne vzťahy neupravené týmito stanovami sa riadia zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky.
- 12.2 Tieto stanovy boli prerokované a schválené prípravným výborom združenia dňa 04.08.2026.
- 12.3 Tieto stanovy sú vyhotovené v dvoch rovnopisoch.

V Košiciach dňa 04.08.2026